

MAPA ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH - LGD SANDOMIERSKIE STOWARZYSZENIE ROZWOJU REGIONALNEGO

1 Barokowa kolegiata pw. św. Józefa w Klimontowie wzniesiona na planie elipsy według projektu architekta włoskiego Wawrzyńca Senesa

2 Klasztor pocysterski w Koprzywnicy z przepięknym kapitułarem klasztornym. Obiekt ten jest częścią Europejskiego szlaku cysterskiego

3 Drewniany kościół w Kleczanowie wzniesiony pod koniec XVII w. z barokowym wyposażeniem

4 Stowarzyszenie Hipoterapeutyczne w Samborcu oferujące naukę jazdy konnej, hipoterapię, wyjazdy konne w teren, przejażdżki bryczką i saniami oraz wczasy i rajdy konne.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach III Schematu Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Tekst: LGD Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego

Korekta: Małgorzata Zaporska

Autor opracowania: Adam Dąbek

Projekt i opracowanie graficzne: Rafał Horsztyński

Rysunki: Ola Makowska

Skład i druk: Remi-B, Bielsko-Biala, www.remi-b.eu

Autor opracowania nie ponosi odpowiedzialności za aktualność informacji przyjętych za podstawę do jego stworzenia. Opracowania dokonano na podstawie materiałów otrzymanych od LGD Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego.

• Lokalna Grupa Działania „Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego”

Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego Lokalna Grupa Działania to dziewięć gmin spójnych obszarowo i tworzących region atrakcyjny turystycznie i kulturowo. Dwikozy, Klimontów, Koprzywnica, Lipnik, Łoniów, Obrazów, Samborzec, Wilczyce, Zawichost to gminy, na terenie których pobyt będzie niezapomnianym przeżyciem.

Obszar ten leży na granicy między Wyżyną Małopolską i Kotliną Sandomierską. Jest to przedłużenie Gór Świętokrzyskich. Obszar pochylony jest ku dolinie Wisły, niekiedy w postaci wyraźnych krawędzi strukturalnych np. Góry Pieprzowe. Południowo - wschodnia część obszaru pokryta jest lessem, w którym występują głębokie wąwozy. Na naszym terenie znajduje się przełomowy odcinek doliny Wisły z rozległymi łąkami, wiklinami nadrzecznymi, łęgami, starorzeczami, piaszczystymi łachami i stromymi zboczami doliny. Miejsca te charakteryzują duże bogactwo florystyczne i faunistyczne. Przez teren ten przepływają również dopływy Wisły - Koprzywianka i Opatówka.

Ziemie Sandomierską pokrywają liczne sady i ogrody, które zachwycają kolorami w okresie kwitnienia i owocowania. Wszystkich tych atrakcji można „zasmakować” wybierając się na trasę Sandomierskiego Szlaku Jabłkowego.

• „Dlaczego powstał...” czyli główne cele naszego LGD

Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego Lokalna Grupa Działania powstało, aby skutecznie wspierać wszelkie inicjatywy społeczne mające na celu szeroko pojęty rozwój powiatu sandomierskiego i gminy Lipnik, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasobów przyrodniczych, kulturowych i naturalnych.

• Informacje praktyczne

Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego Lokalna Grupa Działania
27-600 Sandomierz, ul. Przemysłowa 7
tel. 015 832 34 21, fax 015 832 37 96
e-mail: stowarzyszenie-sandomierz@wp.pl
www.lgd-sandomierz.eu

Stowarzyszenie „Sandomierski Szlak Jabłkowy”
Sandomierz, ul. Mokoszyńska 3
tel. 015 833 31 02
www.szlakjablkowy.eu

Stowarzyszenie Hipoterapeutyczne SK Samborzec
tel. 015 831 41 33

Stowarzyszenie Miłośników Sanktuarium Maryjnego w Sulisławicach
Sulisławice 11, 27-670 Łoniów
tel. 015 864 23 83, 015 866 93 62

Stowarzyszenie 800-lecia Opactwa Cysterskiego „Ku przyszłości”
Koprzywnica, ul. Krakowska 78
tel. 015 847 62 02

Gospodarstwo sadownicze Państwa Głodowskich
Faliszowice, gmina Samborzec
e-mail: sj.glodowski@op.pl

Gospodarstwo sadownicze Tomasz Gołębiowski
Pęczów 11, gmina Klimontów
tel. 0158661613

Gospodarstwo agroturystyczne w Dobrociach - stawy rybne
www.dobrockadolina.com.pl

Pensjonat agroturystyczny „Wojtasówka” - polski klimat, polskie dania
27-641 Obrazów 56
www.wojtasowka.noclegi.wp.pl
tel. 015 836 51 44, tel. kom. 0 609 123 848

Zajazd sandomierski w Lenarczycach - tradycyjna kuchnia staropolska
Lenarczyce 129, 27-641 Obrazów
tel. 015 641 61 31, tel. kom. 0 694 731 918

Gospodarstwo agroturystyczne Urszuli Gajdy
27-641 Obrazów 20, tel. 0 15 836 51 73

Gospodarstwo agroturystyczne Małgorzaty Śliwińskiej
27-641 Obrazów
Małlice 54
tel. 0 504 037 015

Gospodarstwo agroturystyczne w okresie letnim
Grażyna i Krzysztof Czech
tel. 0 15 836 52 91, tel. kom. 692 860 724
www.agro.obrazow.winteria.pl

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

W jabłkonym sadzie

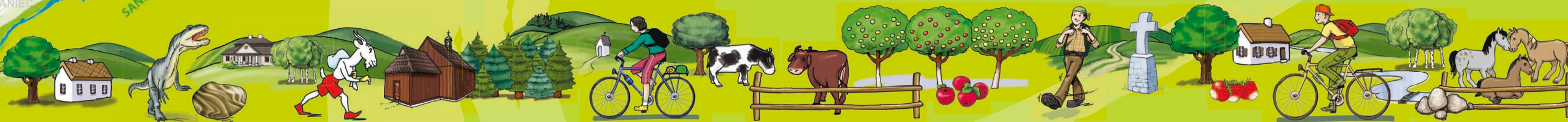
Na Sandomierskim Szlaku Jabłkowym

LOKALNA GRUPA
DZIAŁANIA

SANDOMIERSKIE
STOWARZYSZENIE
ROZWOJU
REGIONALNEGO

DWIKOZY • KLIMONTÓW • KOPRZYWNICA • LIPNIK • ŁONIÓW •
OBRAZÓW • SAMBORZEC • WILCZYCE • ZAWICHOST

Barokowa kolegiata w Klimontowie

• Nasze atrakcje

Góry Pieprzowe - najstarszy górotwór widoczny na ziemiach Polski, zbudowany z łupków środkowo-kambryjskie. Wiek ich obliczany jest na około 500 milionów lat.
Baszta w Nowych Kicharach - XVII-wieczna kaplica pw. św. Rocha i Jacka będąca pierwotnie, prawdopodobnie, basztą obronną w zabudowaniach nieistniejącego już dworu benedyktynek sandomierskich.

Kościół pw. św. Wita i MB Bolesnej w Górach Wysokich - jest to kościół orientowany, założony na planie krzyża zakończonych od wschodu półkolistą absydą, z wysuniętymi od zachodu kwadratowymi wieżami. Zarówno w sylwetce kościoła, jak i w poszczególnych elementach elewacji oraz we wnętrzu można rozpoznać cechy charakterystyczne dla baroku. We wschodniej części cmentarza przykościelnego zlokalizowana jest podziemna kaplica z końca XVIII wieku. W skład zespołu wchodzi również stara plebania z ok. 1860 r.

Barokowa kolegiata pw. św. Józefa w Klimontowie - ufundowana przez kanclerza Jerzego Ossolińskiego, wzniesiona na planie elipsy według projektu architekta włoskiego Wawrzyńca Senesa. Otacza ją prostokątny cmentarz, na który wiodą dwie bramy: mniejsza od południa, większa - główna - od zachodu. Przy południowo-zachodnim krańcu cmentarza znajduje się **dworek infulatów** z XVIII wieku.

Zespół klasztorny dominikanów w Klimontowie - składa się z kościoła pw. św. Jacka wybudowanego w latach 1617-1620 w tradycji gotyckiej i klasztoru z lat 1620-1623.

Kapitułarz w opactwie cystersów w Koprzywnicy

Synagoga z resztkami kirkutu z 1815 r. - mieści się we wschodniej części Klimontowa tworząc dzielnicę żydowską. Wnętrze świątyni zdobi polichromia.
Pozostałości zamku Ossolińskich w Ossolinie z lat 1633-1635 i potężna arkada mostu łączącego dawniej pałac z przeciwnym wzgórzem oraz kaplica podziemna, zwana Betlejemską, z 1640 r. nakryta kopcem usypanym z ziemi przywiezionej z miejsca narodzin Chrystusa - Betlejem.

W Górach Pęchowskich zachował się cmentarz legionistów z pomnikiem odsłoniętym 8.IX.1929 r. przez prezydenta Ignacego Mościckiego, a w samym Pęchowie - dwór murowany z XIX wieku.

Kościół z XIII wieku w Goźlicach wybudowany za panowania Bolesława Krzywoustego.

Klasztor pocysterski w Koprzywnicy powstał w latach 1207-1240; do dzisiejszych czasów ocalało wschodnie skrzydło klasztoru. Pięknie prezentuje się kapitułarz klasztorny. Obiekt ten jest częścią Europejskiego szlaku cysterskiego.

Kościół Matki Bożej Różańcowej w Koprzywnicy z 1470 r. rozbudowany w stylu barokowym pod koniec XVII wieku.

Pozostałości zamku w Międzygórze wybudowanego w XVI wieku, na płaskowyżu o stromych zboczach wrzynających się w dolinę Opatówki.

Ruiny zamku w Międzygórze

Zespół pałacowy we Włostowie (dziś stanowiący malowniczą ruinę) rodziny Karskich z XIX wieku. Do budowy jego zaangażowano wybitnych budowniczych. Wnętrza były dziełami mistrzów włoskich. Tu Stefan Zeromski pisał fragmenty „Popiołów”. Gościem Michała Karskiego był we wrześniu 1919 r. wizytator stolicy apostolskiej monsignore Raffi, późniejszy papież Pius XI.

Gotycki kościół pw. św. Jana Chrzciciela we Włostowie - na jego południowej ścianie umieszczono zegar słoneczny z XVIII wieku. We wnętrzu uwagę zwracają portale z XIV wieku oraz pozostałości późnoromańskich polichromii.

Sanktuarium Maryjne w Sulisławicach tworzy zabytkowy zespół dwóch kościołów, w którym znajduje się XV-wieczne dzieło „Misericordia Domini”- cudowny obraz Matki Boskiej Bolesnej, zwanej w tym wizerunku przez miejscowych Matką Boską Sulisławską, bądź Sulisławicką. W sąsiedztwie wznosi się kościół z XIII wieku z romańskim portalem, rozbudowany ok. 1600 r. W jego dawnej zakrystii mieści się Izba pamięci partyzanckiego oddziału „Jędrusiów”.

Kościół parafialny w Łoniowie pw. św. biskupa Mikołaja - zbudowany w 1440 r. Kościół ma jedną nawę, a zbudowany jest w kształcie krzyża.

Pałac hrabiów Moszyńskich z 1885 r., wybudowany w typie neorenesansowej willi z wieżyczką i tarasami. Otoczony jest niewielkim parkiem z okazami starodrzewu, założonym w 1912 r.

Drewniany kościół w Kleczanowie pw. św. Katarzyny i św. Stanisława Biskupa, wzniesiony pod koniec XVII w., z barokowym wyposażeniem. W pobliżu kościoła znajduje się cmentarz z zabytkowymi nagrobkami wykonanymi prawdopodobnie w II-giej połowie

ubiegłego stulecia.

Trzy kamienne figury tworzące niezwykle zespół rzeźb, które stoją na małej wysypce pięciodrożnego skrzyżowania w Malicach na rozstaju drogi z Obrazowa do Łojowic, Dębian, Wielogóry i Złotej. Tworzą one jednolitą stylowo kompozycję znaną w ikonografii chrześcijańskiej jako Przemienienie Pańskie - w środku Jezus Chrystus, a po bokach św. Piotr i św. Paweł. Ta grupa rzeźb datowana jest na 1801 rok. Obok niej stoi znacznie niższa, ludowego pochodzenia drewniana ka-

pliczka typu słupowego z rzeźbą Chrystusa Frasobliwego.
Stanowiska archeologiczne w okolicach Samborca należą do najciekawszych archeologicznych regionów Polski sprzed przeszło 4-7 tysięcy lat. Podczas wykopalisk natrafiono tu na ślady osadnictwa neolitycznego kilku kultur oraz znaleziono setki przedmiotów z wczesnej epoki brązu i późniejszych okresów.

Gotycki kościół w Skotnikach z XIV wieku oraz zabytkowy dwór rodu Bogoriów-Skotnickich o ciekawej architekturze staropolskiej.
Kościół parafialny w Samborcu - według Jana Długosza wzniesienie w XIII wieku murowanego kościoła było prywatną fundacją Pawła z Samborca. Widokiem z kościelnego wzgórza zachwycił się Stefan Zeromski, odnotowując w „Dzienniku” (t. XVIII) 21 lipca 1888 r.: „W niedzielę rano pojechalśmy we trzech (Teofil, Józef i ja) do kościoła w Samborcu. Kościół ten stoi na ostatniej wyniosłości stanowiącej tytaniczny taras - od Opatowa do Wisły. Widzi z góry kościelnej Sandomierz, Sulisławice, za Wisłą szmat

Kościół w Kleczanowie

Bolesława Wstydlivego, jego siostrę Salomeę i matkę Grzymisławę jako klasztor klarysek.

Kościół pw. św. Trójcy w Zawichoście pochodzący z XII wieku, przebudowany w XV i XVIII wieku. Posiada wnętrze rokokowe, bogato zdobione. Znajdują się w nim obrazy F. Smuglewicza i M. Stachowicza oraz rzeźby M. Polejowskiego.

Kamienny obelisk w Zawichoście służący do pomiaru stanu wody na Wiśle, przy ulicy Płażowej, z 1924 r.

Przydrożna kapliczka stojąca przy ul. 11 Listopada w Zawichoście, wzniesiona w czasach panowania Jagiellonów (XV wiek) dla oznakowania biegnącego wtedy traktu podróznego z Krakowa na Litwę.

Zespół pałacowo-parkowy w Czyżowie Szlacheckim wzniesiony w latach 1740-1751 przez Aleksandra Czyżewskiego.

Odkrycia archeologiczne w Wilczycach dokonane w 1994 r. Stanowisko jest przypisywane kulturze magdaleńskiej i datowane na 15 000-16 000 lat temu. Znalezione tu m.in. liczne narzędzia kamienne i kościane, oprawy z kości, ozdoby. Na szczególną uwagę zasługują wykonane z krzemienia lub kości symboliczne figurki kobiet. Stanowisko w Wilczycach jest jednym z najbogatszych stanowisk kultury magdaleńskiej w Polsce.

Kościół przyklasztorny w Zawichoście

Galicji i Dzików, Tarnobrzeg, niezmierne skrzydła lasów, bliżej blonia wiślane, jak okiem sięgnąć zarosłe wikliną, wśród której srebrzy się w wiecznym słońcu biała rzeka - Wisła”.

Kościół pw. NMP w Zawichoście - barokowy, murowany, z lat 1738 - 40; w partii fundamentowej ma zachowane wątki budowl romańskiej, która stała już w XI wieku.

Kościół i klasztor pofranciszkański w Zawichoście z połowy XIII wieku, ufundowany przez

Pałac w Czyżowie Szlacheckim

Wojewódzkie święto jabłkobrania w Obrazowie to najważniejsze dożynki ogrodnicze w regionie, a jednocześnie jedne takie święto w Polsce.

Święto kwitnącej jabłoni w Samborcu - impreza o zasięgu wojewódzkim, organizowana corocznie w I dekadzie maja.

Bziuki wielkanocne - zwyczaj ten polega na dmuchaniu w ogień przez miejscowych strażaków. To widowisko rezurekcyjne odbywa się już w Wielką sobotę przy kościele Matki Bożej Różańcowej w Koprzywnicy.

Piknik cysterski w Koprzywnicy - Odbywa się każdego roku w lipcu i poprzedzony jest tygodniowym plenerem malarskim z udziałem malarzy-artystów z całej Polski.

Obchody rocznicy bitwy pod Konarami - to uroczystości patriotyczno - religijne upamiętniające jedną z największych bitew, jaką w dniach pomiędzy 16 a 22 maja 1915 roku stoczyli żołnierze legionów Józefa Piłsudskiego z wojskami rosyjskimi.

Brunonalia w Klimontowie to futurystyczny festiwal artystyczny o zasięgu krajowym. Impreza przypomina iż właśnie w Klimontowie urodził się

Bruno Jasiński - twórca polskiego futuryzmu - i to właśnie od jego imienia wywodzi się nazwa imprezy.

Jarmark na św. Jacka w Klimontowie - odbywający się zawsze między 15 a 17 sierpnia.

Wojewódzkie święto pomidora w Dwikozach

• Propozycja weekendu

Sandomierski szlak jabłkowy - www.szlakjablkowy.eu

Wytyczona trasa szlaku ma długość

ok. 200 km i wiedzie przez wszystkie gminy powiatu sandomierskiego łącząc ciekawe miejsca i pokazując unikalne zasoby historyczne i przyrodnicze ziem sandomierskiej. Główną nić tego szlaku stanowi 30 gospodarstw sadowniczych z tradycją ogrodniczą w dziedzinie produkcji jabłek, grusz, owoców pestkowych i jagodowych, ale też orzechów laskowych. W profesjonalnych gospodarstwach sadowniczych istnieje możliwość uzyskania fachowej wiedzy ogrodniczej, porad technologicznych oraz zapoznania się z nowoczesnymi procesami produkcyjnymi. Można też degustować bądź zakupić najwyborniejsze owoce, zarówno starych, zapomnianych, jak i nowoczesnych odmian. Istnieje również możliwość spróbowania i kupna przetworów owocowych domowej roboty: konfitur, kompotów, nalewek, czy wypieków. Na szlaku można spotkać się też z odradzającymi się w ostatnich latach tradycjami winiarskimi w regionie sandomierskim. Dwa gospodarstwa sadownicze w Pęchowie

Winnice we Fliszowicach

w IV edycji konkursu 2006 „Nasze sandomierskie kulinaria regionalne”.

Pobyt weekendowy w jednym z gospodarstw agroturystycznych na szlaku jabłkowym (dla jednej osoby), obejmujący 2 nocegi wraz z pełnym wyżywieniem i dodatkowe atrakcje, takie jak wędkowanie na terenie stawów rybnych, wizytę w winicy i przejażdżkę konną, kosztuje 250 zł.

• Produkty lokalne

W sklepach GS Koprzywnica można nabyć takie rarytasy, jak: **chleb mieszany „koprzywnicki”** pieczony według rodzimych receptur na naturalnym zakwasie o tradycyjnym smaku polskiego wiejskiego chleba, **podpłomyk koprzywnicki** - mały placek posypany cukrem, doskonale smakujący na ciepło oraz bułkę błońską z owocami.

Rowerem przez lessowe wąwozy - okolice Wilczy

i Faliszowicach (patrz: informacje praktyczne) udostępniają do zwiedzania turystom winnice. Niewątpliwie ewenementem na szlaku jabłkowym jest 100-hektarowe gospodarstwo rybackie w Zawidzy w gminie Łoniów (patrz: informacje praktyczne). Na miejscu można powędkować, kupić ryby lub zjeść je pysznie już przyrządzone. Wybornie smakuje karp marynowany „Łoniowiak”, który zdobył główną nagrodę - „Srebrną chochlę”

Kugiel mieszczański - potrawa ta znana była już w czasach, kiedy Koprzywnicę zamieszkiwali Żydzi. Kugiel serwowany jest w wielu gospodarstwach agroturystycznych.
Karp „Łoniowiak”, gęś pieczona z jabłkami i suszem, kaczka regionalna z jabłkami, kociołek łoniowski to potrawy, którymi zasłynęła Gmina Łoniów uczestnicząc w Kulinariach Regionalnych organizowa-

nych w naszym regionie. Głównym produktem regionalnym gminy Obrazów są najwyższej jakości owoce i warzywa wszystkich niemal odmian, a także wykonywane z nich **przetwory domowej roboty.**

Tradycje kulturowe i kulinarne podtrzymuje zespół „Wilczanie” oraz koło gospodyń wiejskich działające przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Wilczycach. Panie mogą pochwalić się I nagrodą i uzyskaniem **„Srebrnej chochli”** w konkursie „Nasze sandomierskie - kulinaria regionalne” za **„Bidulę”** i **„Zawijańce po wiejsku”** oraz I nagrodą w **„Plastyce wielkanocnej”** za **„Kuraka”**.